

Van Hei naar Turf

11 mei
Lente in Heidebos: boscafé

25 mei
Turfmeersen op zijn zondags

15 juni
Zomerwandeling Etbos

21 juni
Midzomernacht Heidebos

Afgiftelokator Wachtebeke - toelatingsnummer P109112
V.u. Griet Buyse, Trekweg 107, 9030 Mariakerke

natuurpunt
Moervaart-Zuidlede

Woord vooraf	3
Activiteiten	4
Verslag reigerwandeling.....	6
Heidebosprokkels	8
Nieuws uit de Turfmeersen	9
Natuurpuntvlees te koop	10
In memoriam Omer.....	11
Natuurpunt 100% voor het fietspad.....	12
Succesvolle babyborrel voor Joske	15
D'rop uit in Wachtebeke, het golfterrein.....	16
Natte voetenwandeling in de Reepkens.....	20
Dankjewel Gaston / Vaca(na)ture.....	21
JNM Moervallei	22
Fotopagina.....	23

Lidgeld

Het lidgeld van Natuurpunt bedraagt 24 euro per gezin. Als lid krijg je het tijdschrift Natuur.blad en dit afdelingstijdschrift, geniet je van een aanzienlijke korting op producten uit de Natuurpunt Winkel en neem je gratis deel aan geleide wandelingen. Over deze en nog andere voordelen die je hebt als Natuurpuntlid, lees je meer in Natuur.blad of op www.natuurpunt.be. Leden kunnen zich abonneren op Natuur.focus, het natuurhistorisch tijdschrift en/of Natuur.oriolus, het tijdschrift over vogels. Een abonnement voor één van beide kost 8,5 euro bovenop het lidmaatschap. Het lidmaatschap, samen met een abonnement op beide tijdschriften, bedraagt 38,50 euro. Lidgeld en / of abonnementsgeld kan je storten op IBAN: BE17 2300 0442 3321 met vermelding van naam of lidnummer (voor de hernieuwingen) en Natuur.focus en / of Natuur. oriolus (voor de abonnementen).

Werkten mee

Griet Buyse, Beau De Block, Herwig de Bruycker, Maatje den Herder, Jean-Pierre De Rycke, Gert Du Cheyne, Marc Martens, Stef Van Bavel, Peter Wesemael

Foto's

Foto's: zie binnenin tijdschrift
Foto voorpagina: Insectenwandeling in het Heidebos, foto Marc De Moor

Eindredactie & layout

Griet Buyse

Redactieadres

Griet Buyse, Trekweg 107, 9030 Mariakerke, 09 329 55 45, griet.buyse@gmail.com

Steun

Steun de projecten van Moervaart-Zuidlede. Een gift is fiscaal aftrekbaar vanaf 40,00 euro (alle giften in één jaar aan Natuurpunt vzw worden samengeteld).

Rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer vzw.

Vermeld één van onze projectnummers:

- **Moervaart-Zuidlede** **3617**
- **Heidebos** **6636**
- **Turfmeersen** **6113**
- **Reepkens** **6119**
- **Zandberg** **6668**

Woord vooraf

Beste leden van Natuurpunt Moervaart-Zuidlede, Met de slogan 'Laat de natuur niet barsten' vraagt Natuurpunt onze aandacht voor natuur tijdens de komende verkiezingen. Op 25 mei trekken we weer naar de stembus om nieuwe vertegenwoordigers te kiezen voor zowel het Vlaamse, het federale als het Europese parlement. De uitslag van deze verkiezingen zal een grote impact hebben, ook op de natuur. Via de Grote Natuurenquête vroeg Natuurpunt al aan meer dan 15 000 Vlamingen wat hun mening en visie is over het huidige natuurbeleid. Hun boodschap is duidelijk: de toestand van de Vlaamse natuur is zorgwekkend en de politiek moet dringend actie ondernemen. Natuurpunt lanceerde een website zodat iedereen zijn of haar mening kan geven. Wat vind jij? Geef je boodschap op de website www.barsten.be

Op die website kan je zelf een oproep doen aan de politiek: geef een opdracht aan de politici en vertel wat jij denkt over het huidige natuurbeleid. Je kan je persoonlijke boodschap neerpennen op de website www.barsten.be. Alle opdrachten worden verzameld en zullen overhandigd worden aan de voorzitters van de verschillende politieke partijen. Laat de natuur niet barsten en laat je stem horen voor meer natuur in jouw buurt.

Investeren in natuur is een noodzakelijk keuze voor de politiek. Naar aanleiding van deze verkiezingen startte Natuurpunt midden april een grote publiekscampagne. Daarin legt men de focus op 'Natuur op wandelafstand'. Alle Vlamingen moeten op minder dan twee kilometer van hun eigen deur op pad kunnen in de natuur. In de drie gemeenten van onze afdeling, zeker in Moerbeke en Wachtebeke, mogen we op dat vlak relatief blij zijn. In beide gemeenten rest ons gelukkig nog heel wat groen. In het randstedelijke Lochristi is dat helaas al veel minder. Maar op veel plaatsen in Vlaanderen is het minder goed gesteld met de natuur. Laat de natuur niet barsten!

GRIET BUYSE, REDACTIE

Activiteitenkalender mei - juli

MEI

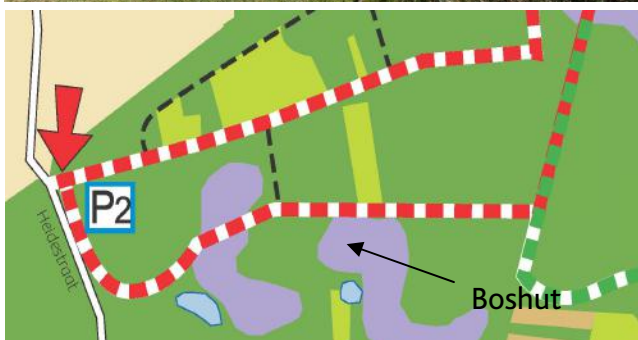
Zondag 11 mei 2014

Lente in het Heidebos: boscafé open

Het Heidebos staat altijd met de deuren wijdopen om elke bezoeker te verwelkomen. Op zondag 11 mei geven we er een extra lap op! Ook de boshut zet haar deuren 's namiddags wagenwijd open. Van 15u tot 17u30 kan je genieten van een drankje en hapje aan de boshut. De boshut is gelegen langs een van de dreven van de rode wandeling, niet ver van Parking 2. Kom net als anders vrij wandelen in het Heidebos. Maar geniet voor, tijdens of na je wandeling van een lekker biertje, koffie of frisdrank met gebak. Gegarandeerd een unieke belevenis!

Afspraak: de boshut is open tussen 15 en 17u30. De boshut opent enkel de deuren bij mooi weer.

Meer info: Nancy Cosyn en Luc Verschueren, nancycosyn9@hotmail.com, 0486 47 30 82 **Zon-**

Zondag 25 mei 2014

De Turfmeersen op zijn zondags

Waar is de tijd dat zowat elke weide vol bloemen stond? In de Turfmeersen vind je nog dit rijk bloementapijt. Allerlei bijen, hommels en vlinders komen er nectar halen en vliegen van de ene bloem naar de andere. Ook in de Moerenloop, de kleine kreek in het midden van de Turfmeersen, valt er heel wat te beleven. We nemen enkele flinke scheppen uit het heldere water en tonen je wat er zoal in leeft.

De wandeling start aan de Terwestbrug, Moervaart te Moerbeke-Waas. Laarzen zijn noodzakelijk bij deze gratis wandeling. Na de wandeling kan er nagepraat worden in de schuur met frisdrank en het gekende natuurbier Gageleer.

Afspraak: om 14u30 aan Terwestbrug te Moerbeke-Waas. Indien wegens werken de Terwestbrug gesloten is, kom dan met de fiets via de Dambrug (Moerbeke) of Overledebrug (Wachtebeke) langs de trekweg van de Moervaart.

Meer info: Marc Martens, 09 345 78 63, marcmartens1953@hotmail.com

JUNI

Zondag 15 juni 2014 Zomerwandeling aan het Etbos

Lou Roelandt gidst ons door dit prachtige natuurgebied waar de Zuidlede zich een weg zoekt tussen bossen en drassige weiden. Deze oase van rust komt in elk seizoen verrassend over. Diverse planten tonen hun betoverende schoonheid dmv. hun specifieke kleuren, geuren en vormen. Ook individuele en gegroepeerde vogels laten zich bewonderen op de grote aanpalende weiden in dit stiltegebied. Neem dus alvast je laarzen en verrekijker mee!

Je kan de Etbos het best bereiken vanuit Wachtebeke/Moerbeke via Terwestbrug(over Moervaart) voorbij kasteel Wulfsdonck tot aan Zuidlede. Of vanuit Lochristi/Lokeren/Eksaarde richting Etbos tot aan de Zuidlede.

Afspraak om 14u30 ter hoogte van Etboshoeve aan de Zuidlede. Deelname is gratis.

Meer info: Annemie Philips, 09 355 03 57, 0494 152 854, a.m.philips@gmail.com of Martine Macharis, 09 356 88 87, 0473 362 790, martinemacharis@hotmail.com

Zaterdag 21 juni 2014 Midzomernacht in het Heidebos

Als je denkt dat er bij het vallen van de duisternis niets te beleven valt in de natuur, overtuig dan jezelf van het tegendeel met deze gratis geleide sfeervolle

Wateronderzoek

Etbos - Foto: Marc De Moor

avondwandeling doorheen het Heidebos. De ervaren conservators gidsen deze wandeling. Traditioneel keuvelen we na in de boshut aan de open haard na over de opgedane ervaringen en waarnemingen. Gezelligheid troef met frisdrank, Gageleer(biostreekbier van Natuurpunt) en koffie.

Het Heidebos is een natuurgebied van Natuurpunt met een oppervlakte van 300 hectare dat zowel op grondgebied Wachtebeke als Moerbeke-Waas ligt. Wegwijzers op de baan (Kalve, Peene, Wachtebekesteenweg) tussen beide gemeenten tonen de weg.

Afspraak: 21u30 op parking 2 van het Heidebos

Meer informatie:

Gert Du Cheyne, 09 345 83 33, gert@heidebos.be of Daniël Acke, 09 356 91 18, daniel@heidebos.be

AANKONDIGING: juli, augustus en september 2014

Fietszoektocht van Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Train je fietsbenen en je geheugen maar al, want naar jaarlijkse gewoonte richt Natuurpunt Moervaart-Zuidlede een gezellige fietszoektocht in tijdens de zomermaanden. Je kan de tocht individueel en op eigen ritme fietsen. Bovendien kan je er ook nog eens prachtige prijzen mee winnen (prijzuitreiking eind oktober).

De afstand is ongeveer 36 kilometer. Onderweg moet je op zoek naar 20 antwoorden en 10 foto's. Dit jaar rijden we door onze prachtige Moervaartvallei, langs de Moervaart, de Zuidlede en de Durme. De tocht is opgevat als een lus en je kan er op verschillende plaatsen instappen. Zo kom je telkens terug op jouw startpunt nadat je de ganse tocht gereden hebt. Het traject is zeer landelijk en er is rekening gehouden met zoveel mogelijk autovrije wegen of gescheiden fietspaden.

De formulieren zullen vanaf 1 juli te koop zijn op een 20-tal verkooppunten in de gemeenten Wachtebeke, Moerbeke-Waas, Lochristi, Eksaarde, Doorselaar, Sinaai, Lokeren en Berlare aan 4 euro het stuk. De fietszoektocht loopt in de maanden juli, augustus en september. Een gouden raad: begin er op tijd aan.

Meer info: Stuur een e-mail naar vanackernorbert@gmail.be of kijk op de website www.heidebos.be en daar vind je vanaf midden juni alle verkoopadressen.

Hoe zou het nog zijn met Joske,
de babygalloway in het Heidebos? GOED!

Foto Edulis Merenpohja

Terugblik op de reigerwandeling

Op 30 maart vertrokken 36 wandelaars, gewapend met verrekijkers, op de parking van Puyenbroeck. We hadden onszelf uitgenodigd op kraambezoek bij de reigerkolonie die haar onderkomen vindt in de bossen van het provinciaal domein. Het was schitterend weer. Gids Maatje had ook haar telescoop mee. Zo konden ook wandelaars zonder verrekijker de reigers goed zien zitten.

De voorbije maanden zijn er weer heel wat bomen omgewaaid. Dit zorgt er voor dat de overblijvende nesten goed zichtbaar zijn. Door de warme winter was de natuur al veel verder geëvolueerd dan vorig jaar. De gele kornoelje was zo goed al uitgebloeid, dus hebben we die dit jaar maar overgeslagen. De maartse viooltjes stonden er wel prachtig bij. De reeën waren ook deze keer weer van de partij. En

ook de eekhoortjes waren druk in de weer om nestmateriaal te verzamelen. Het voorjaar is ingezet in Puyenbroeck.

Reiger op nest - Foto: Ivan De Wispelaere

SLEEPY SLAAPCOMFORT OP MAAT VAN ELKE SLAPER

"Was alles maar zo instelbaar als een bed van Ergosleep®"

MIJN SLAAP DNA®

**KOM LANGS EN
ONTDEK GRATIS
UW SLAAP-DNA®**

Iedereen heeft een ander lichaam. Daarom biedt Sleepy u een persoonlijke slaaptoplossing: een Ergosleep® boxspring, helemaal in lijn met uw SLAAP-DNA®. Niet alleen mooi, maar vooral ook uniek en in een handomdraai afgestemd op uw lichaamsprofiel.

ERGOSLEEP®
IN LIJN MET UW SLAAP-DNA

Exclusief bij
Sleepy®
het leven is beter in een Sleepy bed

Sleepy GENT-OOSTAKKER

Antwerpsesteenweg 1124 • 9041 Gent-Oostakker

Aan afrit 3 van de R4, richting Zelzate • Tel. 09/355.98.01

Di-Vr: 9u30-18u30 • Za: 9u30-18u • Zo en Ma: gesloten • Open op afspraak.

Heidebossprokkels

GERT DU CHEYNE

Je hebt het waarschijnlijk ook gehoord op de radio, 20 maart werd uitgeroepen tot de wereldgeluksdag. Dat dit aan de vooravond van de lente is, is uiteraard geen toeval, want van die lente wordt een mens al helemaal happy en daar heb je Pharrell Williams niet eens voor nodig!

Lentekriebels, het overkomt je gewoon, een overheerlijk bruisend gevoel van volle warme klanken van de merelzang, terwijl de zon zich door de kieren van je rolluik priemt en je met zachte dwang uit je bed port. De winter lang huppelde die doodgewone merel wat onopvallend bruinzwart door je tuin, maar ondertussen heeft hij weer een keurig zwart maatpak aangetrokken, zich getooid met een helgele snavel en blitse oogring om elk vrouwelijk schoon als verlokkelijke adonis weer vrolijk verleidelijk na te fluiten.

Tja, de liefde en lente gaan ook zo mooi hand in hand – waarom valt Valentijn eigenlijk in de winter? Kijk maar hoe de hazen elkaar nahollen of een stel wezeltjes rollebollend door het gras tuimelen. Mezen, lijsters, tjiftjaffen, zwartkoppen, tuinfluiters en meer van dat gevederde volkje sloven zich uit om een geliefde voor hen te winnen door charmerend en uit volle borst een serenade ten berde te brengen! Geef toe, werd het bij jou ook niet even lente toen jij je eerste liefde in die verlangende ogen keek en een eerste schuchtere zoen gaf?

Echte uitslovers zijn de grijze zandbijen wel! Zij zoe-men langs je oren als kleine gele poederdoosjes, beladen met stuifmeel van boswilgen. Ze hebben een diepe loodrechte tunnel gegraven van wel een halve meter diep. Op het einde van deze schacht hebben zij horizontaal gangen gemaakt en hun broedkamers keurig gebouwd. Grijze zandbijen zijn zagezegd solitaire bijen, omdat elk vrouwtje haar eigen nest maakt, maar eigenlijk zoeken ze heel graag elkaars gezelschap op. Dat je merk je al vlug, want grijze zandbijen verraden hun aanwezigheid daar de vele kleine kegelvormige zandhoopjes naast elkaar. Hieruit vliegen af en aan kleine grijsfluwelen bijtjes rond,

Grijze zandbij - Foto Natuurpunt Maarten Jacobs

die nauwelijks oog voor je hebben, zo bezeten zijn zij door hun werk.

Het is heerlijk om zien hoe ongeduldig groen het bos wordt, met barstenvolle sappige knoppen. Witte wolken die voorbij schuiven met de zothed van de wind over een sprankelend blauwe hemel. Onbedwingbaar groeit alles zich een weg door het modderige zand en brengt vergeten geuren weer naar boven. Tussen het verlepte gras joelen het speenkruid en het kleine hoefblad het uit. Bloesemgeur van meidoorn mengt zich met lijsterzang tot een lentegedicht. Heerlijk, ik voel mij weer een lente-kind!

Zondag 11 mei 2014

Openbosdag

Zaterdag 21 juni

Midzomernacht in het Heidebos

Zie agenda voor meer info

Nieuws uit de Turfmeersen

GRIET BUYSE EN HERWIG DE BRUYCKER

Een nat voorjaar zorgt altijd voor veel vogels en eenden in de Turfmeersen. Wie langs of door de Turfmeersen wandelde, kon tal van kuifeenden, bergeenden, gewone eenden, meerkoeten waarnemen, om er slechts enkele te noemen. Maar ook blauwe reigers en zelfs de grote zilverreiger lieten zich ook vaak opmerken.

De grote zilverreiger is een opvallende vogel. Zijn verenkleed is helemaal wit, hij heeft een lange en dunne hals. Het dier leeft van vissen en amfibieën, waarop hij jaagt terwijl hij langzaam door het water waadt. De grote zilverreiger staat op de 'Rode Lijst' van bedreigde diersoorten, maar zijn aantal is de laatste jaren aan het toenemen. Op het eerste gezicht lijkt de grote zilverreiger op de kleine zilverreiger, maar die laatste heeft het hele jaar door een zwarte snavel. Leuk dat ook deze zeldzaamheid de Turfmeersen bezoekt!

Grote zilverreiger - Foto: vogeldagboek.nl

Zondag 25 mei 2014
De Turfmeersen op z'n zondags
Zie agenda voor meer info

Turfmeersen - Foto Peter Geers

NIEUW: Natuurpuntvlees te koop via onze afdeling

Vanaf februari kan je via onze afdeling ook Natuurpuntvlees en vis bestellen. Veeakker, het slagersbedrijf waarmee Natuurpunt samenwerkt, verkoopt en levert diverse soorten vlees, van gallowayrunderen of van schapen die grazen in natuurgebieden van Natuurpunt en andere organisaties.

Veeakker cv

Veeakker cv is gespecialiseerd in de rechtstreekse verkoop van ecologische landbouwproducten van de producent naar de consument. Dat doet het via een winkel in Leuven, verschillende Bioshops en leveringsrondes.

Gallowayvlees

Natuurpunt schakelt bij het beheer van haar natuurgebieden onder meer Galloways in. Om de natuurlijke aangroei van de kudde in te perken verkoopt Natuurpunt elk jaar een deel van de dieren. Sinds 2001 verkoopt Veeakker dat natuurlijk vlees.

Welke meerwaarde levert deze samenwerking op voor Natuurpunt?

Wanneer de dieren van Natuurpunt op de klassieke markt zouden worden verkocht, zouden die heel wat minder opbrengen. Veeakker is immers bereid om meer te betalen om Natuurpunt te steunen. Leden van Natuurpunt kunnen à la carte bestellen van dit zeer lekkere en natuurlijk vlees. De verkoop van deze producten draagt rechtstreeks bij tot de financiering van de natuurprojecten in onze buurt.

Nieuw voor onze afdeling

Veeakker levert vanaf nu ook in Lochristi. De leveringen gebeuren op de parking ter hoogte van het parkje in de Koning Boudewijnlaan in Lochristi. Er zal maandelijks geleverd worden. De data maken we bekend via de website van Natuurpunt Moervaart-Zuidlede, het tijdschrift Van Hei naar Turf en de website van Veeakker. Bestaande klanten krijgen ook via e-mailbericht van Veeakker.

Je kunt ook vis van Pintafish bestellen. Deze vis is gevangen door de Vlaamse Duurzame Kustvissers in samenwerking met het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek.

Leverdata & besteldata

Levering	Bestelling ten laatste
Zaterdag 21 juni	Zondag 15 juni om 24u
Zaterdag 27 september om 24u	Zondag 21 september
Zaterdag 13 december	Zondag 7 december om 24 u

Meer informatie

Heb je nog vragen: Ward Stulens en Griet Buyse, ward.stulens@gmail.com, griet.buyse@gmail.com, 09 329 55 45.

In memoriam

Rust in vrede, Omer

Op 28 januari werd Omer Decraecker (59) op zijn fiets aangereden door een auto. Het ongeval gebeurde dichtbij zijn huis in Moerbeke.

Omer was bijna 12 jaar actief als arbeider bij de terreinploeg van Natuurpunt in Wachtebeke. Zijn collega's en de vele vrijwilligers kenden hem als een heel joviale, hardwerkende en trouwe collega.

Omer was een gouden kerel. Niets was hem teveel gevraagd. Hij was altijd bereid om her en der te helpen. Hij had een achtergrond als schrijnwerker en zette die kennis en ervaring heel graag en goed in bij de ploeg.

Omer kon zowat alles aan van taken binnen de terreinploeg. In heel Oost-Vlaanderen, en voor onze afdeling Moervaart-Zuidlede specifiek, was hij een heel graag geziene medewerker die zwaar werk leverde in onze natuurgebieden.

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede wil dan ook haar medeleven betuigen aan de familie, vrienden en collega's en wenst hen veel sterkte in deze donkere dagen.

Het Heidebos, Natuurpunt Moervaart-Zuidlede en de natuur missen heel hard jou, Omer!

Kapsalon
Marleen

Zaffelare Dorp 35, 9080 Lochristi
☎ 09-355 81 45

Natuurpunt 100% voor het fietspad wel tegen de verlichting ervan

GRIET BUYSE

Op 16 april werd het eerste deel van het langverwachte fietspad over de oude spoorwegbedding tussen Wachtebeke en Moerbeke feestelijk ingefietst door Oost-Vlaams gedeputeerde Peter Hertog, een delegatie van het gemeentebestuur van Wachtebeke en veel enthousiaste fietsers.

Heidebos en Kloosterbos verbonden voor de fietser

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede is erg opgetogen over de inrichting van het fietspad. De route is functioneel belangrijk maar zal vooral op recreatief vlak een enorme meerwaarde bieden aan beide gemeenten. De natuurgebieden het Heidebos en het Kloosterbos worden zo op een veilige en prachtige manier met elkaar verbonden. Ontsluiting van natuurgebieden via toeristische recreatieve fietswegen is zeer positief.

Hier en daar horen wij geruchten dat Natuurpunt tegen het fietspad zou zijn omwille van de betonverharding en de verlichting ervan. Natuurpunt is echter helemaal niet tegen een verharding met beton, maar wel tegen de verlichting van het tracé ter hoogte van het Heidebos en het Kloosterbos. Onze visie strookt op dat punt helemaal niet met die van

het gemeentebestuur van Wachtebeke. Het bestuur wenst immers over de hele lengte verlichting te plaatsen langs het fietspad. Ook de agenda van de gemeenteraad van eind april wijst op deze keuze.

Geen verlichting

Natuurpunt is sterk gekant tegen verlichting van het fietspad ter hoogte van deze twee belangrijke natuurgebieden. En daarvoor hebben we goede redenen. Een gebied waar nog **duisternis** kan zijn is erg waardevol en noodzakelijk. Duisternis is van groot nut voor de natuur op zich. Overal in Vlaanderen staan gebieden waar nog duisternis kan en mag zijn, net zoals stiltegebieden, onder erg hoge druk. Duisternis hoort echter tot de meest elementaire natuurkwaliteiten.

Er zijn ook visuele argumenten. Het uitzicht vanuit het Heidebos naar de Moervaartvallei wordt bevuild door het plaatsen van verlichtingspalen, alsook omgekeerd vanaf de vallei naar het Heidebos. Het landschap wordt behoorlijk beschadigd door het plaatsen van eender welke vorm van verlichting(spalen). Mooie landschappen en ruimte zijn al zo schaars in Vlaanderen.

Niet natuurlijk licht heeft een **nadelige invloed op de natuur** (vooral op dieren) en moet daarom vermeden worden. In het Vlaamse milieubeleid wordt ruime aandacht besteed aan lichthinder. Het verlichten van een fietspad langs en door een belangrijk natuurgebied gaat regelrecht in tegen de doelstellingen in dit milieubeleidsplan van de Vlaamse Regering. Natuurpunt vindt dat de lokale en provinciale overheden rekening moeten houden met deze milieudoelstellingen. Temeer het Heidebos niet zomaar een natuurgebied is, maar dan nog een gebied dat Europese bescherming geniet als habitatrictlijngebied. Een overdaad aan licht verstoort het bioritme van allerlei dieren en planten en kan een heel ecosysteem ontwrichten. Dit heeft allerlei kleine en grote (in)directe gevolgen. Veranderingen in de verhouding tussen licht en donker is vaak het natuurlijke signaal voor veranderingen in gedrag, zoals trek- en broedgedrag en voedsel zoeken bij dieren. En dat moeten we toch vermijden?!

Ook omwille van het **energieverbruik** vindt Natuurpunt Moervaart-Zuidlede het niet verantwoord om verlichting te plaatsen. Klimaatverandering zorgt voor grote problemen. Nodeloos verbruik van elke kilowatt moet dan ook vermeden worden en is niet meer te verantwoorden t.o.v. de toekomstige generaties (zelfs niet als het groene stroom of ledverlichting is of verlichting die op een bepaald uur 's nachts uitgaat).

Overleg?

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede werd twee keer uitgenodigd op een overlegvergadering en een terreinbezoek dat georganiseerd werd door het gemeentebestuur van Wachtebeke. Op die vergaderingen waren ook vertegenwoordigers van het college van Moerbeke, medewerkers van Eandis (die voor de verlichting zouden zorgen), de trekkers van het project bij de Provincie Oost-Vlaanderen aanwezig. Daarnaast was er ook een ambtenaar aanwezig van de betrokken provinciale dienst die het Kloosterbos beheert alsook een ambtenaar van het Agentschap voor Natuur en Bos (Vlaamse overheid), dat ook advies zal verlenen bij dit dossier.

De visies lagen duidelijk ver uit elkaar. Zowel het Agentschap voor Natuur en Bos, de beheerders van

het Kloosterbos als Natuurpunt waren tijdens dat overleg tegen het plaatsen van verlichting. Uit de vergaderingen en het terreinbezoek kwam als compromis naar voren dat enkel op kruispunten met gemotoriseerd verkeer verlichting te verantwoord is (zoals aan de Peenestraat en Keizershoek). Natuurpunt heeft ook geen enkel probleem met het zoeken naar mogelijkheden zoals fluorescerende strips aan de zijkant van het fietspad of lage paaltjes met reflectoren op, om de richting duidelijker aan te geven.

Welke argumenten zouden er 'pro' kunnen zijn? En wat denkt Natuurpunt daarover?

Gebruiksgemak voor de fietser: dit is, als het donker is, niet hoger dankzij verlichting, integendeel. Iemand die graag en veel door het donker fietst, heeft degelijke verlichting. Degelijke verlichting op de eigen fiets is altijd veel handiger dan verlichting. Als je vanuit het donker komt, moeten je ogen wennen aan het licht. Als je uit het licht komt, moeten je ogen wennen aan het donker. Die afwisseling is dus niet goed.

Uiteraard is er ook het **veiligheidsargument**. Daarvan weet iedereen dat dit vals is. Maar als Natuurpunt Moervaart-Zuidlede kunnen we zo ruimdenkend zijn dat we begrijpen dat gemeentebesturen rekening moeten houden met het subjectief onveiligheidsgevoel bij de burgers. Het gevoel van veiliger te zijn in het donker als er verlichting is, is enkel perceptie en die perceptie is helaas moeilijk te ontcrachten. Dit wordt echter in meerdere studies tegengesproken (o.a. in <http://www.platformlichthinder.nl/docs/britishjournal2004.pdf>) Wie niet graag in het donker fietst, zal dit tracé niet gebruiken als het donker is. Wie daar niet om geeft zal het zeker en vast niet laten om langs het 'donkere' tracé te fietsen.

Pro en cons afwegen

We moeten de afweging maken of de nadelen van verlichting (zoals hierboven kort geschetst) opwegen tegen dit ingebeelde voordeel. In dit geval zeker niet omdat het hier gaat om een nieuw fietspad, waarvoor dus reeds een alternatief bestaat. Wie zich dus niet veilig voelt op het nieuwe, onverlichte fietspad hoeft hierop 's avonds niet te fietsen, maar kan dan overdag wel genieten van een ongeschonden landschap.

Ook als we kijken op langere termijn, wordt het **beheer van de bermen** duurder en moeilijker wanneer er verlichtingspalen zijn. Op meerdere plaatsen, zowel in Nederland (op dat vlak altijd voorloper van ons land) als dichtbij, kennen we goede **voorbeelden van niet-verlichte fietspaden**: het

fietspad in Daknam, het fietspad langs de Moervaart,... Beiden worden zowel functioneel als recreatief gebruikt. Calamiteiten in het donker zijn daar nog niet gemeld.

Tot slot

Bij het in druk gaan van dit tijdschrift hebben we helaas geen zicht op eventuele beslissingen of vorderingen in dit dossier. We betreuren sterk dat het compromis dat uit de bus kwam na de vergaderingen en het terreinbezoek blijkbaar niet meer gevolgd wordt. Als beheerder van het Heidebos met bijna 300 hectare natuur van Europees belang menen we dat er toch rekening mag gehouden worden met ons standpunt en onze degelijk onderbouwde argumenten. We hopen dat hier alsnog verandering in komt.

Enkele linken naar interessante artikels

- MINAplan Vlaamse Regering, www.milieubeleidsplan.be
- Studie Licht en natuur (Nederland) <http://www.platformlichthinder.nl/docs/britishjournal2004.pdf>
- <http://www.platformlichthinder.nl/thema/ecologie/>
- Natuurberichten, <http://www.natuurbericht.be/?id=12159>
- Verslagen studiedag 'Lichthinder 28/10/2010': www.natuurenbos.be (doorklikken naar 'Activiteiten', dan naar 'Studiedagen')

Succesvolle babyborrel voor Joske

Je las het ongetwijfeld in ons vorig nummer van 'Van Hei naar Turf': zo ergens rond 17 november vorig jaar werd Joske geboren in het Heidebos. Joske is een heel mooi gallowaykalfje. Het is het allereerste kalfje dat ter wereld kwam in het Heidebos. De geboorte was een beetje onverwacht, maar zoon en moeder stellen het zeer goed. Joske is in-tussen geen klein maar een groot kalf geworden. En ze voelen zich helemaal op hun gemak in de kudde van het Heidebos.

Op zondag 16 maart gingen alle donateurs en vrijwillige medewerkers van Natuurpunt op zoek naar Joske. Na de leuke wandeling werd een zeventigtal aanwezigen getrakteerd op lekkere soep, een jenevertje en bijhorend hapje. Gezelligheid troef!

Ook jij kan de werking van Natuurpunt in het Heidebos steunen door een gift voor het reservatenfonds. Stort jouw gift op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt. Vermeld zeker Heidebos (6636). Alvast bedankt dat je de natuur zo wilt steunen.

Foto's: Peter Wesemael

Restaurant De Moervaartheve

Peene 5b
9185 Wachtebeke
09 342 77 61

Welkom in De Moervaartheve!

Geopend van woensdag tot en met zondag.
Gesloten op maandag en dinsdag.

Speelhoek en speeltuin, terras en tuin.

Ligging dichtbij het Heidebos.

D'rop uit in Wachtebeke

Over het golfterrein van Puyenbroeck

TEKST: PETER WESEMAEL - FOTO'S: JEAN-PIERRE DE RYCKE

Ter gelegenheid van onze jaarlijkse ledendag organiseerden we op 26 januari een wat ongewone wandeling. Want ja, Natuurpunters op een golfterrein: het is inderdaad geen alledaags gezicht. Toch werd het een boeiende namiddag, die alleszins aantoonde dat het nooit kwaad kan om naar elkaar te luisteren, ook al liggen de werelden soms ver uit elkaar...

Het golfterrein

Ondanks de voorspelde regen waren toch 23 wandelaars opgedaagd aan het bezoekerscentrum van Puyenbroeck. Ze werden er verwelkomd door een groengemutste Jos De Laender. Jos is deskundige bos- en natuurbeheer bij de directie Sport en Recreatiedomeinen van de provincie, maar ook natuurgids. De ideale persoon dus om met ons over eieren te lopen ...

Toen we richting golf wandelden kwamen we eerst

aan een perceel kaalkap. Daar vernamen we dat het oudste beheerplan in het provinciaal domein dateert van 2008. De kaalkap die we zagen past in dit bosbeheerplan. Dit voorziet immers in de omvorming van 160 ha, vnl. oud populierenbos, naar streekeigen bos (eikenbos met randen van els, hazelaar e.d.). De domeinbossen hebben ook een FSC-label. Dit alles past in een globaal parkbeheerplan volgens de principes van het Harmonisch park- en groenbeheer.

Het golfterrein is gelegen in de NO-hoek van het domein en telt 9 holes (en voor de liefhebbers: PAR 36). Het enige publieke golfterrein in Vlaanderen werd aangelegd in 2004 en voor het publiek geopend in 2006. Met zijn 60 ha beslaat het momenteel zo'n 15 % van de totale domeinoppervlakte. Het domein wordt daarbij onderverdeeld in een deel van 401 ha zgn. "intramuros". Maar er is ook nog 150 ha aanpalend, met o.a. de Papeblokken en de kleine Peene.

Milieubeheer

De golf van Puyenbroeck was, samen met de golf in De Haan, het eerste Belgische golfterrein dat het 'GEO Certificaat' behaalde. Dit is een wereldwijd milieulabel, dat wordt uitgereikt door de Golf Environment Organisation. Hiervoor dienden heel wat inspanningen op milieuvlak geleverd te worden. Zo wordt er maximaal ingezet op het gebruik van groene stroom en rationeel energieverbruik. Eind 2011 werden op het dak van het golfcentrum fotovoltaïsche panelen geplaatst met een capaciteit van 21 kWp. Ook een werk- en opslagplaats werd van zonnepanelen voorzien. Daarnaast konden we rondom het terrein verschillende types kleine windmolens zien. Dit zijn experimentele installaties die er werden geplaatst i.s.m. universiteiten. Voorlopig blijkt echter dat de gemiddelde windsnelheid hier (2,9 meter per seconde) iets te laag is om dit soort installaties interessant te maken. Maar in elk geval wordt de globale CO₂-voetafdruk van de gehele uitbating nauwlettend in het oog gehouden.

Een tweede belangrijk milieu-item is zeker het waterbeheer. Daarover kregen we meer uitleg aan de vijver van de golf. Golf Puyenbroeck maakt gebruik van diverse waterbronnen zoals leidingwater, hemelwater en grondwater. Leidingwater wordt zo weinig mogelijk gebruikt (ongeveer 700 m³ per jaar). Het hemelwater wordt opgevangen in diverse regenputten. Het wordt aangewend voor het sanitair (ong. 170 m³). Grondwater, dat verzameld wordt in de verschillende drainagevijvers, wordt aangewend voor de beregening van de 9 holes en de putting green. De verneveling gebeurt volledig computergestuurd en enkel 's nachts om zo weinig mogelijk water te verbruiken. De verneveling gebeurt ook enkel wanneer het strikt noodzakelijk is. Dit houdt in dat de helft van de oppervlakte niet beregend wordt. Dat je in droge zomers ook dor gras zal zien op het golfterrein wordt er bij genomen. Het resultaat is dat er maar ongeveer 7000 m³ grondwater wordt verbruikt, hoewel er een milieuvergunning is om 12000 m³ per jaar op te pompen.

Verder werd ons gewezen op o.a. de dubbelwandige brandstoftank, de afvalwaterbehandeling, het

uiterst beperkt pesticidengebruik, afvalsortering e.d. om ons te overtuigen dat de milieuprestaties van het golfterrein mogen gezien worden. Waarbij we natuurlijk kunnen opmerken dat het eigenlijk niet meer dan normaal is dat een overheidsuitbating het goede voorbeeld geeft.

Natuur

We vernamen van Jos dat zo'n 35 ha van het golfterrein een zuiver natuurbeheer geniet. De resterende 25 ha wordt als grasland beheerd. Het natuurbeheer behelst vooral hooilandbeheer volgens de regels van de kunst, met bvb. afvoer van het maaisel om de bodem te verarmen en rekening houden met grondbroeders. Van de 25 ha die als grasland wordt beheerd is er uiteindelijk slechts een tiental ha waar een stikt gazonbeheer gebeurt met gemillimeterd gras, in functie van het golfspel. We konden vaststellen dat er ook op het grasland nog ruimte was voor andere planten en zelfs molshopen. De grassoorten zijn ook gekozen op basis van hun ziekteresistentie, weerstand tegen invasie door straatgras, weinig droogtegevoeligheid, onderhoudsgemak enz.

Bij het beheer wordt ook aandacht besteed aan het behoud en herstel van de rechthoekige dreven- en grachtenstructuur. Die is een overblijfsel van de Middeleeuwse ontginningsgeschiedenis. Golf Puynbroeck is namelijk gelegen tussen de Moervaart en de Zuidlede. Dit gebied was eeuwenlang een nat moerasgebied, waarop het landbouwgebruik zeer moeizaam verliep. Hierdoor ontstond een typisch landschapsbeeld, gekenmerkt door een ontginningspatroon van lange, rechtlijnige dreven en grachten, met her en der smalle stroken populierenbossen. Om dit oorspronkelijke landschapsbeeld te behou-

den werd een drevenbeheerplan opgesteld.

Natuurlijk zijn de golfbanen zelf niet interessant voor het natuurbehoud, maar de tussenliggende stukken, bestaan uit natte depressies, bermen met vochtig hooiland en bosranden zijn dit des te meer. Er is enkele jaren tevoren grootschalig geplagd en vooral deze natte ondiepten zijn van uitzonderlijk belang voor de natuur. Door het plaggen gaf men de nog aanwezige zaadbank van de vroegere natte hooilanden opnieuw kansen. Ook de aanwezigheid van kalkrijke kwel is belangrijk om bijzondere plantengroei te laten ontwikkelen. Op de zwak hellende oeverranden (volgens Jos nog niet zwak genoeg) worden de mooiste vegetaties aangetroffen.

Bij excursies ingericht door de plantenwerkgroep van Natuurpunt (FON) werden zo'n 250 plantensoorten genoteerd. Dat is niet alleen zeer veel, maar er bevinden zich ook een aantal bedreigde soorten onder, zoals Rode ogentroost, Tormentil, Mottenkruid, Zilte waterranonkel, Blauwe zegge, Biezenknoppen, Kantig hertshooi en zelfs de heel bijzondere Blonde zegge.

Ook heel wat vogelsoorten zoals watersnip, zomertortel, rietgors, kluut, lepelaar, gekraagde roodstaart, grote zilverreiger kunnen aan de golf waargenomen worden. Een broedwand werd aangelegd voor Oeverzwaluw en Bijeneter. Het grote eiland in de vijver wordt jaarlijks gefreesd voor grondbroeders.

Dat reeën zich hier ook thuis voelen (er leven er een 20-tal op het domein) konden we zelf vaststellen. Niet dat we de dieren te zien kregen, maar we passeerden wel een mooie reeënwissel.

Om de natuurwaarde verder te verhogen worden de verschillende habitats op het golfterrein via kleine landschapselementen (bermen, grachten, struwelen, dreven,...) met elkaar verbonden. Deze verbindingen lopen verder door in de rest van het domein. Er worden ook takkenrillen aangelegd voor de aanwezige kleine roofdieren en uilen.

Maar Jos bekende ons ook dat het gevoerde natuurbeheer geen zuiver succesverhaal is. Dat was wel duidelijk toen we aan een stuk passeerden waar maar liefst 30000 rode kornoeljes en hazelaars werden aangeplant. Hoewel die zeker hun waarde hebben voor de natuur, passen ze niet in het hier beoogde landschapsbeeld. We zitten hier immers in de Moervaartdepressie, waar er van nature een meer open landschap is. Door deze jammerlijke aanplant wordt het streefdoel, om hier te komen tot een open moeraslandschap, dan ook niet gehaald. Om de situatie toch enigszins recht te trekken zal een hakhoutbeheer gebeuren met een omlooptijd van ong. 10 jaar. Daarbij kan gedacht worden aan pelletsproductie zodat er nog een positieve impact is op de CO₂-balans.

De toekomst

Jos kon ons er dus zeker van overtuigen dat het golfterrein ook een belangrijke natuurwaarde heeft. En als ik moest kiezen tussen een dergelijk golfterrein of een woonwijk of maïsakker lijkt de keuze mij snel gemaakt. Maar als ik anderzijds zou moeten kiezen tussen dit golfterrein en een echt natuurgebied zou ik het ook wel weten... Ruimtegebruik in ons overvolle Vlaanderen: het blijft een heikel punt. Ik weet dan ook niet goed wat denken van de mededeling van Jos dat er een principiebeslissing van het provinciebestuur is om het golfterrein uit te breiden tot 18 holes. Is hier nog wel ruimte voor? En waar dan? En ten koste waarvan?

Op stap

Wil je op eigen houtje het golfterrein eens verkennen, dan kan dat. Men heeft immers ook gekozen voor een maximaal recreatief medegebruik van het terrein. Er is een openbaar toegankelijke wandel- en fietspad van 3 km en een Finse looppiste van 2,4 km op het terrein. De doorgaande fietsroute in het domein loopt eveneens langsheen de Golf.

Natte voetenwandeling in de Reepkens

VERSLAG EN FOTO'S: BEAU DE BLOCK EN STEF VAN BAVEL

Twee studenten uit de lerarenopleiding (van het KAHO in Sint-Niklaas) volgden de wandeling in de Reepkens mee en bezorgden ons een uitgebreid en boeiend verslag. Wij laten u mee genieten en publiceren hier een ingekorte versie. Dank aan Beau De Block en Stef Van Bavel voor hun verslag!

Op zondag 6 april trokken we naar de Reepkens in Wachtebeke, een natuureservaat dat enkel toegankelijk is tijdens geleide bezoeken. Ingrid, onze gids leidde ons rond in de rietvelden en het broekbos nabij de Moervaart in Wachtebeke.

De wandeling was nog niet begonnen of we kwamen al zandbijen tegen. Zandbijen behoren tot de grootste groep van bijen en hommels. Er zijn in totaal zo'n 369 soorten bijen en hommels die in België voorkomen en waarvan 98 soorten zandbijen zijn. Opmerkelijk aan zandbijen is dat ze zo goed als nooit steken. Ze hebben namelijk een te kleine angel om door onze huid te prikken. Zandbijen zijn solitaire dieren, wat interessant is voor de bevruchting van bomen. Tot slot zijn deze dieren ook een vroeg-actieve soort. Vanaf eind februari vliegen de eerste bijen al uit. Ze zijn dus gespecialiseerd in vroegbloeiende planten en bomen.

RIETVELDEN

Even verder wandelden we verder over een akker. We kwamen een nest van een kievit tegen. Kieviten bouwen hun nesten op de grond omdat hun jongen namelijk nestvlinders zijn. Dit betekent dat vanaf dat de jongen geboren worden ze zelfstandig kunnen eten, drinken en lopen. Vanaf de rand van de akker begon het rietveld. Opvallend is dat dit stukje natuur dichtbij het centrum van Wachtebeke ligt. Zelfs dichtbij een woonkern kan dus prachtige natuur gedijen. Dit natuurgebied is een broedplaats voor zo'n 40 grauwe ganzen. Het is haast niet voor te stellen dat grauwe ganzen 30 jaar geleden in West-Europa bijna verdwenen waren. Nu is er zelfs een explosie van het aantal grauwe ganzen. Men vermoedt dat die explosie gepaard ging met het gebruik van kunstmest waardoor het gras mals werd en dus beter werd om te verteren.

EXOTEN

De Reepkens hebben echter ook te kampen met exoten zoals de Canadese gans. De gans heeft niet alleen de mens en andere vogels als zijn vijand in dit gebied maar ook de vos. Er werd gezegd dat er vroeger een of meerdere vossen aanwezig waren in het rietveld. Nu is hij niet meer aanwezig.

De aanwezigheid van de vos zorgde voor verdeeldheid onder de mensen. Enerzijds waren er mensen die blij waren omdat het aantal ganzen een beetje te veel werd. Anderzijds had je omwonden die bang waren, meestal omwille van de kippen die zij hielden.

MOERVAART

Enmaal het rietveld door, kwamen we uit aan de Moervaart. De Moervaart werd meestal door mensen ingedijkt, maar aan dit reservaat heeft men nog natuurlijke oevers. Omdat het water aan deze ondiepe oevers warmer is dan elders in de rivier komen veel vissen hier hun eitjes afzetten. Het is dus een ideale paaiplaats Tussen het riet kunnen de kleine visjes dan schuilen voor predatoren.

BROEKBOS

Tot slot gingen we naar het laatste deel van de wandeling, het broekbos. Het broekbos is een laaggelegen bos nabij de Moervaart dat deels onder water staat. Vroeger stonden er uitheemse Canadapopulieren, maar nu staat er een weelderig bos van inheemse bomen. De jonge inheemse boompjes die aangeplant werden, hebben te kampen met reeënvrucht. Oorspronkelijk overstroomde het broekbos vaak door de Moervaart. Maar de natuur streeft altijd naar een climax. Hier heeft het broekbos zijn climax nog niet bereikt. Er is een overgang van lis naar bomen. Het lis zal verdwijnen naarmate het land hoger en droger zal worden.

Dankjewel, Gaston!

Gaston Van Gaever was sinds de start van onze werking van Natuurpunt een heel actief vrijwilliger bij onze afdeling. Hij was bestuurslid, ging regelmatig werken in de natuur, gidste honderden kinderen doorheen het Heidebos en nog zoveel meer. De voorbije jaren bouwde hij die taken een beetje af, maar tot voor kort bracht hij nog altijd dit tijdschriftje rond in een gedeelte van Wachtebeke. Nu geeft Gaston de fakkel door. We zijn Gaston ongelofelijk dankbaar voor alle jaren trouwe dienst!!! In een volgend nummer van Hei-Turf lees je hier nog meer over.

Vaca(na)tuur

Wij zoeken vrijwilligers die ons willen helpen om dit plaatselijk tijdschriftje in een deel van Wachtebeke of een deel van Moerbeke rond te delen.

Heb je interesse om dit te doen? Neem dan contact op met Griet Buyse, 09 329 55 45, griet.buyse@gmail.com

Dankjewel !

Geetkotmolenhoeve
hoeveslagerij

Verkoop van kwaliteitsvlees:

rundsvlees, lamsvlees, kalfsvlees

- rechtstreeks van de hoeve aan de verbruiker
- afkomstig van dieren geboren en gekweekt op onze hoeve
- kleine en grotere pakketten verkrijgbaar, alles diepvriesklaar verpakt

Openingsuren

woensdag en vrijdag 16-19h00,
zaterdag 13-18h00 of op afspraak

Contact

Luc en Christine De Vylder - Van Neer
Lindestraat 30 - 9080 Zaffelare
tel. 09 355 17 69 - gsm 0494 81 37 61

Moervallei

Activiteiten JNM Moervallei

Neem regelmatig eens een kijkje op www.jnm.be/moervallei

JNM Moervallei - Foto: Simon Bonne

Nationale activiteit (Ini's)

Wanneer: 10 mei 2014 van 10u tot 17u

Waar: Molsbroek Lokeren

Verantwoordelijke: Bénita Fleurantin Lietaert,
Ini@jnm.com, 0498 59 63 35

Inschrijven: via www.jnm.be

Liefste Ini's, het is bijna weer zo ver, kampenzomer! Maar nog niet helemaal en daarom hebben we en Nationale Inidag. Dat wordt een grote gigantische JNM-tocht. Eerst komen Natuur en Milieu aanbod en we sluiten af met een enorm spel. Heb je vrienden die je graag wil laten kennis maken met de JNM? Nu is het perfecte moment! Mis je je vrienden van andere afdelingen toch een beetje? Nu is het perfecte moment! Heb je toevallig niets te doen 10 mei? Nu is het perfecte moment! In het mooie Molsboek in Lokeren betreden we het grondgebied van JNM-afdeling Durmeland en maken er voor één dag nationaal gebied van! We spre-

ken met z'n alle af aan het station van Lokeren.

Wil je weten of je vrienden ook mee gaan? Ga naar ons evenement op facebook . Be there or be a Square.

Kamp

Kamp piepers: zaterdag 5 juli tem woensdag 9 juli

Kamp ini's en groten: zaterdag 5 juli tem zondag 13 juli

We trekken naar daar waar drie landen samenkomen. België, Duitsland en Luxemburg. Op een uitlooptje van ons kikkerlandje, tussen natuurreservaatjes en de Our, hebben we wederom een idyllische stek gevonden met heel wat mogelijkheden om de prachtige streek te verkennen! Leer alvast maar wat Duits, en maak je klaar voor een fantastisch kamp!

Meer info over JNM MOERVALLEI?

<http://www.jnm.be/moervallei>

Terugblik op de voorbije maanden Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Babyborrel Joske Galloway
Foto's: Peter Wesemael

Op kraambezoek bij de reigers
Foto's: Ivan De Wispelaere

Gallowaywandeling
Foto's: Roland Vereecke

Activiteiten van NP Moervaart-Zuidlede

Zondag 11 mei

Lente in het Heidebos: boscafé open

Zondag 15 juni

Zomerwandeling aan het Etbos

Juli - augustus - september
Fietszorktocht

Zondag 25 mei

De Turfmeersen op zijn zondags

Zaterdagavond 21 juni

Midzomernacht in het Heidebos

Zondag 13 juli

Big Jump in de Moervaart

Voor meer info: www.heidebos.be

natuur- en dieetvoeding
't lang leven

't lang leven te Lochristi is de speciaalzaak voor :

- dieetvoeding
- natuur- en biologische voeding
- voedingssupplementen

verzorgingsproducten op natuurlijke basis

Openingsuren: 't lang leven is open van maandag tot en met zaterdag

(woensdagnamiddag en zondag gesloten)

Contact: Sofie Van Slycken, Dorp West 1, 9080 Lochristi,
09 355 09 65, tlangleven@telenet.be

Leuke cadeautips!